

„Omantunnon“ toimitukselle.

Teosofisen Seuran 1:sen tehtävän mukaan on jokaisen totuudenetsijän velvollisuus kehottaa ihmisiä yleiseen veljeyteen.

Tämän pykälän, ainakin suomenkielinen, sanamuoto ei ole mielestäni täysin sopiva. Siinä on käytetty sanaa »kehottaa«, joka minun mielestäni on niin sanoakseni liian lievä, kun kerran pykälä velvoittaa jokaista totuuden etsijää. Pelkällä kehottamisella ei useissakaan tapauksissa paljoa aikaansaada. Toimi se on, jolla jonkinlaisia tuloksia aikaansaadaan.

Ehdottaisin siis, että pykälän alku muutettaisiin näin knuluvaksi: Toimia yleisen veljeyden aikaansaamiseksi katsomatta uskontunnustukseen, sukupuoleen j. n. e. Luultavasti pykälän laatijoitten tarkoitus itse asiassa on se ollutkin, vaikka lopullinen sanamuoto on näin vähemmän sopivan muodon saanut. Teosofisten aatteitten levittäminen kyllä on käytännöllistä toimimista veljeyden eduksi, mutta se on mielestäni yksipuolista, sillä se ei sanottavassa määrässä edistä veljeyttä muissa paitsi niiden aatteitten hyväksyjissä.

Toinen epäilemättä tehokas keino olisi saada kaikki ihmiset ymmärtämään toistensa puhetta. Tähän vaadittaisiin luonnollisesti, että jokainen opettelisi jotakin määrättyä kieltä, joksi, mitä monipuolisimmat mahdollisuudet lukuunotettuna, sopisi t:ri Zamenhoffin keksimä esperanto-niminen kieli. Etupäässä sopisi se siksi sentähden, että se on monta kertaa helpompi oppia kuin mikään muu kieli. Vieraita kieliä taitamatonkin voi sitä oppia tavattoman lyhyessä ajassa, kielimiehet jopa 2:desa tunnissa, kuten Leo Tolstoi on sanonut.¹

Voi kuvitella, mitä ääretöntä henkistä ja aineellista hyötyä siitä olisi esim. teosofeille, jos jokainen totuuden etsijä ja kansojen veljeyden harrastaja ottaisi vähäpätöiseksi vaivaksensa harjoittaa itsellensä sen sujuvan käytön. Kaikissa kansainvälisissä teosofien kokouksissa käytettäväksi kieleksi sopisi esperanto mainiosti. Kun jokainen niissä kokouksissa luennoiva pitäisi luentonsa tai esitelmänsä esperantoksi, silloin ei tarvitsisi kuulijoittenkaan olla mitään monipuolisesti kielistyneitä voidaksensa seurata heitä. On todellakin voiteen haaskausta, että niissä kokouksissa käytetään monta kieltä, niinkuin viimekin kokouksessa Lontoossa, kuten käy selville herra P. Ervastian selonteosta. Painettavat selonteot kokousten esitelmistä olisivat myöskin julaistavat esperantoksi, silloin niistä olisi helppo ottaa selvän muittenkin kuin kielimiesten. Suuri etu teosofialle olisi myöskin, kun saataisiin aikaan koko teosofiselle maailmalle yhteinen esperantonkielinen sanomalehti. Kun maailman kaikki teosofiset yhdistykset rupeisivat jäsenillensä antamaan kurseja esperantossa, niin ei viipyisi kuin jokunen kuukausi – ja kaikki teosofit koko maapallolla voisivat olla kirjevaihdossa keskenänsä. Sitte ei myöskään enää tarvitsisi kääntää teosofista kirjallisuutta kaiken maailman kielille, vaan ainoastaan sille yhdelle, paitsi tietysti alkeita käsittelevää, jota olisi käännettävä niille kielille, joilla vielä sitä ei ole. Täten säästyisi kääntämisestä johtuvia menoja äärettömän paljo. Esperantoksi käännettyjen kirjojen menekki käsittäisi luonnollisesti sitte koko maapallon, eikä tarvitsisi kustantajien ja ostajien puutteessa olla kääntämättä, kuten nyt luultavasti on laita ainakin pienissä kansoissa.

Ylläoleva on mielestäni täysin sopusoinnussa Teosofisen Seuran 1:sen tehtävän kanssa, eikä näin tehokasta keinoa olisi millään muotoa jätettävä käyttämättä, vaan olisi ojennettava auttavaa kättä nyt jo toimiville esperantoyhdistyksille. Jos vaan ryhdytään tarmolla toimeen, niin seuraus on ehdottomasti hyvä.

Ehdotan siis, että Suomen edustaja ottaisi asian alustaaksensa ja esittäisi sen tulevassa kansainvälisessä teosofien kokouksessa.

K. W. K.

¹ Lähempiä tietoja tännän kielen luonteesta, tulevaisuudesta ja rakenteesta voivat sitä haluavat saada kirjasesta: „Esperanto kansainvälisenä kielenä“, saatavana Turun kansallisesta kirjakaupasta. Hinta ainoastaan 50 p:iä.

Tämä ehdotus ansaitsee minusta vakavaa harkintaa ja voin ilmottaa, että eräs suomalainen Teosofisen Seuran jäsen on vastikään kirjottanut Mrs. Annie Besantille samasta asiasta. Muuten tahdon huomauttaa, että T. S:n ensimmäinen pykälä ei kuulukaan niinkuin arv. kirjeenvaihtaja otaksuu, vaan kuuluu se näin: *muodostaa yleisen veljeskunnan ydin j. n. e.* Mutta »Omantunnon« ohjelma on »kehottaa«.

P. E.

Omatunto 1905, N:o 9, Helsingissä, joulukuun 15 p:nä 1905, s. 240-241.